

det er en Reform, der er Trang til, og som vi kunne have nogen Glæde af, men saa bliver dog det Spørgsmaal tilbage: Hvorfor et saadant Sag med Sagen? Gjøre vi virkelig Skolen nogen Tjeneste ved nu at kaste en saadan Reformlov ind paa den uden fornødent Varsel? Jeg har i disse Dage talt baade med praktiske Skolemænd og med flinke Elever og kun hørt een Mening. (Udfrydelse!) Jo, ogsaa Skolebørn paa 14 Aar kunne have en Mening, og den var, at naar en saadan Lov kom dumpende ned over Hovedet paa dem, vilde den bringe Forvirring i den Plan, der er lagt for Undervisningen. Naar en Lov skulde gives paa dette Omraade, burde den egentlig først begynde at virke helt fra neden. Selv om altsaa Loven var langt bedre, end den er, selv om den bød virkelige Fremskridt, vilde der ikke være fornøden Grund til at pibe den igennem. Vi kunne meget rolig lade Sagen ligge til Efteraaret og saa tage fat og sørge for at faae den fremmet hurtigst mulig. Vi ville ikke tabe Noget derved, men vi ville sikkert vinde en Ting, nemlig den, at dette Things ærede Medlemmer vilde opnaae Tid til at danne sig en begrundet Mening om Reformens Betydning og om de forskjellige Forslags Rækkevidde. Nu, det tør jeg godt sige, maa det være helt umuligt for ærede Medlemmer at danne sig en sikker Mening om, hvor vidt ethvert af disse Forslag egentlig rækker. Jeg kan derfor kun betragte Forslaget som et utidigt Foster, der af Thinget helst burde behandles som saadant, altsaa undergives en stille og rolig Pleie, indtil Tidens Fylde kommer, lad os haabe til Efteraaret.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): I Genhold til gen ærede Formands indledende Ord vil jeg tillade mig at udtale mig om begge de foreliggende Forslag, baade det, der er til Forhandling, og det, der senere vil komme til Forhandling. Jeg har forelagt iaar i Genhold til det Løfte, som jeg gav i forrige Session, et Forslag til en Reform af Undervisningen i de lærde Skoler. Denne Reform gik ud paa at gjenoprette de to nederste Klasser, at ophæve Lædelingen, saaledes at Skolen kun blev en virkelig Latinskoole, men saa for det Tredie at gjøre det muligt, efter min Mening lettere muligt end nu, for Disciple, der havde taget Realafgangsexamen, at blive Studenter. Det kan naturligvis ikke gjøre mig Mindet end ondt, at det ærede Udvalg, som har været nedsat om denne Sag, ikke har været istand til i det Væsentlige at gaa ind paa det Forslag, som jeg har fremsat, idet jeg endnu mener, at det var et i og for sig godt Forslag, som vilde have været til stor Nytte og Gavn for Skolens fremtidige Udvikling. Ser-

lig maa jeg beklage, at man endnu ikke har villet følge, jeg kan sige alle Skolemænds Opfordring til at gjenoprette de to nederste Klasser. Det vilde være af større Betydning for hele Undervisningens rette Drift i Skolen end nogen anden af de Reformere, der have ligget for eller ligge for i dette Dieblit. Men naar jeg nu ser bort herfra, ser bort fra Onstet om, at de to nederste Klasser kunne blive gjenoprettede for det Første, idet man endnu staar paa det, som det forekommer mig, ikke meget lo-giske Standpunkt at ville have Skolen til at begynde med 12 Aars Alderen, en Alder, hvor den mindre, maaste mindst af Alt, burde begynde, og jeg altsaa kun ser hen til, hvad der nu for Dieblittet eller ialtsald i en nærmere Fremtid kan være nogen Udset til at gennemføre, saa maa jeg sige, at det Forslag, som nu i dette Dieblit ligger for til Behandling, virkelig vil frembringe en Forbedring af Betydning i Undervisningen i de lærde Skoler. Den væsentligste Feil, saa vidt jeg kan se, ved den nuværende Lædeling af Skolen er den, at man for Latinafdelingens Vedkommende standser med Mathematik ved Udgangen af 4de Klasse og for den mathematiske Afdelings Vedkommende standser med Latin paa samme Tidspunkt. Det er den væsentligste Mæmpe, thi det berøver den sproglig-historiske Afdelings Disciple den almenmenneskelige Udvikling, som de kunne faae og bør have gennem Mathematikundervisningen just i den Alder, hvor denne Undervisning maaste vil være af størst Betydning for dem, nemlig fra det 16de Aar til det 18de, og paa den anden Side gjør det den hele mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling mere til en Jagtskole end til, hvad den skulde være, en almenmenneskelig human Skole, idet man tager Latinen bort fra den og ene lægger Vægten paa Mathematik. Denne Mæmpe ved selve Undervisningen vilde hæves ved det Forslag, som her ligger for; men der vilde tillige opnaaes noget Andet, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Brandes) har lagt særlig Vægt paa, og som jeg ogsaa maa lægge megen Vægt paa, nemlig at Overbeholdelsen for Skoledisciplene just i den Alder, hvor Overbeholdelsen er af den største Fare for saavel den legemlige som aandelige Udvikling, nemlig i 14—16 Aars Alderen, vil blive betydelig mindre — ja, jeg har det Naab, at den fuldstændig vil forsvinde. Det er ikke Tilfældet, som det ærede Medlem sagde, der fibst havde Ordet, at man ved at udstrække Latinen for den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling over 6 Aar istedetfor over 4 og Mathematik for den sproglig-historiske Afdelings Vedkommende over 6 Aar istedetfor 4 vil komme til intensivere at meddele Undervisning i Latin eller Mathematik, ialtsald ikke intensivere paa en saadan Maade, at Disciplene ville komme til at faae en større Byrde at bære paa deres